

Juryrapport Publicatieprijs artsen in opleiding tot psychiater 2017

D. RHEBERGEN

‘Meer tijd voor wetenschap, minder tijd voor administratie’, was de titel van een pleidooi voor minder administratieve last van Nemeroff en Rasgon (2016) in *Neuropsychopharmacology*. In dit artikel tonen deze auteurs aan in welk labrynt de hedendaagse onderzoeker verzeild is geraakt: procedures afkomstig uit wet- en regelgeving, certificeringseisen, audits, monitoring, visitaties, maar ook regels en administratieve last voortkomend uit de dagelijkse patiëntenzorg. Zij stellen dat in de Verenigde Staten hoofdonderzoekers ongeveer 42% van hun tijd spenderen aan administratieve taken. Deze administratieve last drukt niet alleen op senior onderzoekers, maar kan tevens een negatieve invloed hebben op een toekomstige generatie onderzoekers: die kunnen wellicht gedemotiveerd raken voor een wetenschappelijke carrière. Helemaal in tijden van subsidieschaarste. Het is dan ook zaak om binnen het huidige tijdperk waarin men kritisch kijkt naar de administratieve last binnen de gezondheidszorg (regelgekte.nl), ook alert te blijven op onnodige administratieve procedures binnen de wetenschap en deze kenbaar te maken. Ook is het zaak de jonge generatie te blijven motiveren voor de wetenschap.

Jury

Met als doel de jonge generatie te motiveren en waardering uit te spreken voor wetenschappelijke activiteiten van artsen in opleiding tot psychiater (aios), bekroont het *Tijdschrift voor Psychiatrie* ieder jaar de drie beste artikelen met een aios als eerste auteur. Dit jaar bestond de jury uit vijf leden: Wouter Staal en Roberto Bakker, namens de Commissie Wetenschappelijke Activiteiten van de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie, Maarten van den Bossche, namens het bestuur van de Stichting Tijdschrift voor Psychiatrie, Manuel Morrens en Didi Rhebergen, namens de redactie van het *Tijdschrift voor Psychiatrie*.

De juryleden beoordeelden de artikelen op theorie, klinisch belang, wetenschappelijke kwaliteit, taal en structuur. Ieder jurylid beoordeelde alle artikelen en kende punten toe voor de diverse onderdelen, resulterend in een rangorde per jurylid. De scores per artikel van alle vijf juryleden werden bij elkaar opgeteld en resulteerden in een totale rangschikking. In een juryberaad waarin alle juryleden participeerden, werden de artikelen nog in kwalitatieve zin besproken. Dit jaar leverde dit echter geen aanpassingen op in de eindrangorde.

Er waren drie artikelen die er naar het oordeel van de jury uitsprongen. De auteurs van deze artikelen ontvingen respectievelijk 1000, 500 en 250 euro voor de eerste, tweede en derde prijs. Tevens gaven de genomineerden op 12 juni tijdens de landelijke SAP-dag (van Subvereniging Assistenten Psychiatrie) een korte presentatie.

Aangezien de SAP-najaarsdag 2017, traditiegetrouw het moment van uitreiking van de prijzen, was vervallen, werden de presentaties op de SAP-voorjaarsdag in juni 2018 gehouden. Tijdens deze presentaties koos het publiek de winnaar van de publieksprijs.

Kenmerken van de artikelen

In de periode juni 2016 tot juni 2017 werden 16 artikelen geschreven met een aios als eerste auteur. Dit was iets minder dan in 2016 (23 artikelen), maar ongeveer vergelijkbaar met eerdere jaren (in 2015 werden 15 artikelen geschreven; in 2014 waren het 11 en in 2013 waren het 15 artikelen). In absolute zin waren er meer artikelen van Nederlandse bodem (10 artikelen), versus 6 uit België, maar in relatieve zin is dit een vergelijkbaar aantal. Hierbij moeten we opmerken dat de auteur van één artikel zelfs gevestigd is in Aix-en-Provence, Frankrijk, met begeleiding vanuit Leuven. Hiermee heeft de prijs toch zeker een internationaal karakter gekregen.

Evenals voorgaande jaren was de gevalsbeschrijving de populairste vorm: 7 artikelen betroffen een gevalsbeschrijving, waarbij ook overeenkomstig voorgaande jaren het meestal een onderwerp betrof gerelateerd aan de somatiek. Echter, ook overige thema's, waaronder wetgeving, werden niet gemedend.

Eerste prijs: Eva Heyde

De eerste prijs, ter waarde van 1000 euro, werd toegekend aan het artikel 'Gebruik van psychoactieve medicatie bij kinderen en jongeren met autismespectrumstoornis in de provincie Antwerpen' van eerste auteur Eva Heyde, ten tijde van het schrijven van dit artikel arts in opleiding tot kinderpsychiater; thans kinderpsychiater, Regionaal Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg, Eeklo, België. Dit werk kwam tot stand in samenwerking met Monica Dhar (klinisch psycholoog, Universitaire Kinder- en Jeugdpsychiatrie Antwerpen (UKJA), gastprofessor Universiteit Antwerpen (UA) en universitair docent Biologische Psychologie, Vrije Universiteit Brussel (VUB), Hans Hellemans (kinder- en jeugdpsychiater, UKJA), Eric Schoentjes (kinder- en jeugdpsychiater, Universitair Ziekenhuis Gent) en Dirk van West (kinder- en jeugdpsychiater UKJA, en professor UA en universitair docent Klinische Levenslooppyschologie, VUB Brussel). Het artikel betreft een populatiestudie naar het gebruik van psychoactieve medicatie bij kinderen en jongeren (tot en met 18 jaar) met autismespectrumstoornis (ASS), woonachtig in de provincie Antwerpen. Er werden relatief lage prevalentiecijfers gevonden voor psychofarmaca in vergelijking met Noord-Amerikaanse studies, waarbij het gebruik van psychostimulantia echter hoger lag dan in overige Europese studies. De auteurs concludeerden dat de resultaten in overeenstemming zijn met de huidige richtlijnen.

Ondanks de enigszins kleine studiepopulatie, waardeert de jury de inzet die werd toegepast om de doelgroep te includeren. Het onderzoek is methodologisch zorgvuldig opgezet en de resultaten zijn goed gestructureerd weergegeven. Tevens schuwen de auteurs een kritische beschouwing van de tekortkomingen niet, waarmee de conclusies in perspectief geplaatst kunnen worden. Het maatschappelijk belang van deze studie is groot en het artikel verdient dan ook wetenschappelijke aandacht.

Tweede prijs: Dieuwertje de Waardt

De tweede prijs, ter waarde van 500 euro, werd toegekend aan het artikel 'Gedwongen behandeling van mensen met een psychiatrische stoornis in de thuissituatie' van Dieuwertje de Waardt, ten tijde van het schrijven van dit artikel arts in opleiding tot psychiater, thans psychiater bij Vincent van Gogh voor GGZ, te Venray. Het artikel kwam tot stand in samenwerking met Frank van der Heijden (psychiater en opleider medische specialisten, Vincent van Gogh voor GGZ, Venray).

LITERATUUR

- Heyde E, Dhar M, Hellemans H, Schoentjes E, Van West D. Gebruik van psychoactieve medicatie bij kinderen en jongeren met autismespectrumstoornis in de provincie Antwerpen. Tijdschr Psychiatr 2016; 58: 446-54.
- Krebs R, Ewalds AL, van der Heijden PT, Penterman EJM, Grootens KP. Bevloegenheid en burn-out in relatie tot persoonlijkheid en context bij aiossen psychiatrie: een verkennend onderzoek. Tijdschr Psychiatr 2017; 59: 87-93.
- Nemeroff CB, Rasgon N. More time for science and less time for administration? Neuropsychopharmacology 2016; 41: 2625-6.
- Waardt de DA, van der Heijden FMMA. Gedwongen behandeling van mensen met een psychiatrische stoornis in de thuissituatie. Tijdschr Psychiatr 2017; 59: 221-8.

AUTEUR

DIDI RHEBERGEN, ouderenpsychiater en onderzoeker, afd. Psychiatrie en EMGO+ Institute for Health and Care Research, VUmc en GGZ inGeest, Amsterdam.

CORRESPONDENTIEADRES

Dr. D. Rhebergen, GGZ inGeest, locatie De Nieuwe Valerius, Amstelveenseweg 589, 1081 JC Amsterdam.
E-mail: d.rhebergen@ggzingeest.nl

Geen strijdige belangen meegedeeld

Het artikel betreft een systematisch literatuuronderzoek met als doel een overzicht te geven van wetenschappelijke literatuur over gedwongen behandeling in de thuissituatie. Hierbij werd gekeken naar effectiviteit, de mening van patiënten en familieleden, alsmede behandelaars, en naar de kosten. De auteurs concluderen dat gedwongen behandeling thuis effectiever is dan vrijwillige behandeling thuis, wat betreft de opnameduur, aantal heropnames en klinische effecten.

Het artikel is helder geschreven en goed gefundeerd. De jury vond het artikel van grote klinische relevantie. Op didactisch sterke wijze worden de toekomstige veranderingen in de wetgeving in een internationale context geplaatst. De literatuurzoekactie is helder en zorgvuldig uitgevoerd. Het manuscript laat zien hoe onderzoek de klinische praktijk, maar ook de politiek, kan voeden.

Derde prijs: Rik Krebs

De derde prijs, ter waarde van 250 euro, werd toegekend aan het artikel 'Bevlogenheid en burn-out in relatie tot persoonlijkheid en context bij aiossen psychiatrie: een verkennend onderzoek' geschreven door Rik Krebs, ten tijde van het schrijven van dit artikel arts in opleiding tot psychiater, thans psychiater bij Reinier van Arkel, en Novadic-Kentron, 's-Hertogenbosch. Het artikel kwam tot stand in samenwerking met Aline Ewalds (ten tijde van het schrijven van dit artikel ook arts in opleiding tot psychiater, thans psychiater bij Reinier van Arkel en GGZ Momentum, 's-Hertogenbosch), Paul van der Heijden (klinisch psycholoog, Reinier van Arkel, 's-Hertogenbosch), Berry Penterman (psychiater GGZ Oost-Brabant, Boekel) en Koen Grootens (psychiater-klinisch farmacoloog, opleider Reinier van Arkel, 's-Hertogenbosch en Radboud UMC, afdeling Psychiatrie, Nijmegen).

Het artikel betreft de weergave van een onderzoek naar burn-outklachten onder 59 aiossen psychiatrie van vier opleidingsinstituten. De conclusie was dat het percentage aiossen met burn-outklachten verrassend lager was dan tot op heden beschreven in de literatuur.

De jury waardeert de originaliteit van de studie en erkent de grote klinische relevantie van dit onderzoek voor de eigen beroepsgroep. Tevens wil de jury benadrukken dat dit onderzoek met zeer beperkte middelen is uitgevoerd, hetgeen getuigt van grote inzet en betrokkenheid. Het artikel is helder en gestructureerd geschreven, waarbij op evenwichtige wijze aandacht werd besteed aan de eventuele tekortkomingen.

Tot besluit

Ook dit jaar had de jury een ruime keuze uit artikelen. Middels de jaarlijkse publicatieprijs spreken wij opnieuw onze waardering uit voor diverse artikelen van hoge kwaliteit. De redactie feliciteert alle eerste auteurs met hun behaalde resultaat, en wil in deze felicitatie ook de medeauteurs, supervisors en de afdelingen betrekken waar de aiossen in opleiding zijn. Ook het publiek op de SAP-voorjaarsdag heeft zijn waardering kunnen uiten: de publieksprijs voor de beste presentatie op de SAP-voorjaarsdag juni 2018 ging naar Dieuwertje de Waardt.

Het verheugt de redactie dat, ondanks de toegenomen administratieve last, vele aiossen de moeite hebben genomen een eigen onderzoek te starten, een referaat te schrijven dan wel ervaringen uit de klinische praktijk in de vorm van gevalsbeschrijvingen aan een breder publiek kenbaar te maken. Laten we zorgen dat de regeldruk niet de overhand krijgt, zodat in de toekomst de tijd en de ruimte voor aiossen gegarandeerd kunnen worden om tot wetenschappelijk onderzoek en publicaties te komen.